

Pogajanja za odvrnitev stavke železničarjev se izjalovila

Člani bratovčin dobili navodila.
Vlada bo morda prevzela železnice

Chicago, 5. maja.—Odgovornost za odvrnitev stavke železničarjev prihodnji terek je v naročju predsednika Trumana, ker so se pogajanja in prizadevanja vladnih posredovalcev, ki so skušali izravnavati konflikt, izjalovila. Voditelji treh bratovčin so po polomu pogajanj izdali navodila članom glede stavke, da si še vedno upajo, da bo direktna intervencija predsednika Trumana omogočila sklenitev dogovora o zvišanju plače in izboljšanju delovnih pogojev.

Zadeva stavke, ki lahko povzroči razkrajanje v ekonomiji dežele, je bila predložena Beli hiši. Frank P. Douglass, federalni posredovalec, je informiral Trumana o polomu pogajanj med reprezentanti bratovčin in železniškimi kompanijami v Chicagu.

V Washingtonu trdijo, da ima Truman še vedno vojno oblast in da lahko odredi zasego železnice v slučaju izbruhav stavke. Douglass bo danes predložil poročilo Johnu R. Steelmanu, Trumanovemu asistentu. Ali bo obiskal tudi predsednika, ni znano.

Židje zasedli arabsko mesto

Poštni promet vzpostavljen v Jeruzalemu

Tel Aviv, Palestina, 5. maja.—Poveljstvo židovske podtalne armade Irgum Zvai Leumi je naznanilo okupacijo strateškega arabskega mesta Yehudia, 12 milj vzhodno od Tel Aviva. Arabske sile so uprizorile protinapade in razvile so se ljute bitke.

Haganah, regularna židovska milica, poroča, da so lebanonske topniške enote bombardirale židovsko naselbino Ramat Naftali. Naselbina leži štiri milje od lebanonske meje. Drugo poročilo pravi, da so Arabci napadli Kfar Etzion, židovsko trdnjavo, deset milj južno od Jeruzalema ob cesti med Jeruzalemom in Hebronom. Enote arabske legije so zbrane v bližini Kfar Etziona.

Poveljstvo židovske milice poroča, da je prvi židovski vlak došel iz Hageve v Haifo. Prevozil je daljavo 25 milj. To je dokaz, da so priprave za proklamacijo židovske države v Palestini v teku.

Poštni promet v židovskem predelu Jeruzalema je bil vzpostavljen. Pretrgan ni bil v Tel Avivu, židovskem mestu. Pošta na uprava pod židovsko kontrolo je izdala posebne znamke.

Dohodninski davki, kateri so se stekali prej v blagajno palestinske vlade, gredo sedaj v sklad židovske administracije. Gospodinj so dobile živilske nakaznice od palestinske vlade. Židovsko sodišče je bilo ustanovljeno v Jeruzalemu. V mestu je v veljavi začasno premirje in bitke med židi in Afabci so prenehale.

Sternova ganga, židovska teroristična organizacija, je naznanila končanje sklenjenega premirja z britsko oblastjo. "Vojna proti Angležem, našim sovražnikom, se bo obnovila," dostavlja naznanilo. "Dokazano je, da britska armada ne more vzdrževati miru in reda v Palestini."

Maršak Transjordanija. 5. maja.—Iraška oklopna brigada je dospela v to mesto, ki je oddaljeno 25 milj od palestinske meje. Tu bo čakala na povelje transjordanjskega kralja Abdullaha za invazijo Palestine. Poveljnik brigade je general Taher.

Izjavo, da lahko vlada prevzame železnice, je podal Francis A. Silver, pravni svetovalec federalnega urada obrambne transportacije. Dejal je, da je justični departament pred enim letom preprečil razveljavljenje provizije zakona, ki daje predsedniku Združenih držav oblast do zasege transportnega sistema.

Druge možnosti so za odvrnitev stavke. Predsednik Truman bo morda pozval reprezentante bratovčin in kompanij na konferenco v Beli hiši in jih skušal pridobiti za izravnavo konflikta. Kongres lahko uveljavi posebni zakon, da pridejo železnice pod inžunjsko proceduro Taft-Hartleyevega protidelavskega zakona.

"Poudarjati ni treba, da smo se odločili za oklic stavke po dolgem obotavljanju," so izjavili voditelji bratovčin strojevodij, kurjačev in kretničarjev. "Pogajali smo se potrpežljivo z železniškimi kompanijami od 7. oktobra lanskega leta. Upoštevali smo vse določbe železniškega zakona, sedaj pa smo pristigli na zreti na dejstva. To je leto 1948 in mi ne moremo sprejeti meznega vzorca lanskega leta, ker je zaslužek železničarjev padel za 15 odstotkov."

Izjavo so podpisali J. P. Shields, podnačelnik bratovščine strojevodij; C. H. Keenen, podpredsednik bratovščine kurjačev; in C. E. McDaniels, podpredsednik bratovščine kretničarjev.

Bratovščine zahtevajo zvišanje plače za 30 odstotkov in revizijo 25 delovnih pogojev in regulacij. Železniške kompanije so ponudile zvišanje plače za 15 in pol centa na uro in se izrekle za revizijo 15 pravil.

Reorganiziranje letalske industrije v Franciji

Pariz, 5. maja.—Temeljito reorganiziranje letalske industrije je bilo predmet diskuzij na seji članov kabineta, katero je sklical premier Robert Schuman. Vsi so izrazili mnenje, da je reorganiziranje potrebno. Letalski minister Andre Maroselli je dejal, da se Francija ne sme zanašati na Ameriko in Veliko Britanijo za transportna in vojaška letala. Letalska industrija v Franciji je bila lani podržavljena.

Francoski premier priporoča rešitev nemškega vprašanja

Pariz, 5. maja.—Premier Robert Schuman je priporočil hitro rešitev nemškega vprašanja in pogajanja med Francijo, Ameriko in Veliko Britanijo, ako se bo pokazalo, da sklenitev dogovora s Sovjetsko unijo ni mogoča. Njegovo priporočilo se smatra za važno in pomeni revizijo stališča francoske vlade. Prej je naznanila, da se ne strinja s predlogom generala Briana Robertsona, britskega vojaškega gubernerja, naj zapadna Nemčija postane država.

Zapadna Nemčija je pod okupacijo francoskih, ameriških in britskih čet, vzhodna Nemčija pa pod okupacijo ruskih čet. Schuman je izjavil, da je Francija za dosego sporazuma z Ameriko in Veliko Britanijo glede bodočnosti zapadne Nemčije. V Londonu se bodo kmalu sestali reprezentanti zapadnih držav in razpravljali o predlogu britskega vojaškega gubernerja.

Schuman je dejal, da bo Francija zahtevala garancije glede svoje varnosti in plačevanja re-

paracij. Dalje je rekel, da se Franciji ne bodo umaknili iz Berlina zaradi ruskega pritiska.

"Glede Nemčije," je rekel Schuman, "je treba potegniti črto med hitrim in počasnim reševanjem nemškega vprašanja. Priznati moramo obstoj nemških provinc enotnega geografičnega značaja, ki lahko postanejo nevarne miru in lahko skotijo totalitarne režime. Potrebne so garancije, da Nemčija ne bo nikdar več ogrožala miru kot agresivna država."

Schuman je govoril na zborovanju ljudske republikanske stranke v Parizu. To je bil njegov prvi javni govor po zaključitvi zasedanja narodne skupščine. Hvalil je Marshallov načrt, ki določa ameriško ekonomsko pomoč državam v zapadni Evropi, in izrazil upanje, da bo načrt zagotovil Franciji politično in ekonomsko neodvisnost. Ponovno je naglasil, da bo vlada storila nadaljnje korake za znižanje življenjskih stroškov.

Konferenca poljske stranke v Londonu

Proglasila se je za predstavnico poljske države

London, 5. maja.—Poljska nacionalistična stranka, ki je bila znana v predvojni dobi kot protizidovska in reakcionarna, je zaključila tridnevno konferenco v Londonu. Delegati so apelirali na zapadne države, naj prekličejo priznanje sedanje poljske vlade v Varšavi in priznajo poljsko vlado v izgnanstvu v Londonu. Stranka se je proglasila za edino legalno predstavnišvo poljske države.

Poljska vlada v izgnanstvu v Londonu se ni likvidirala. Velešile je ne priznavajo, priznavajo pa jo Španija, Vatikan, Irsko in nekatere druge države.

Poljaki v izgnanstvu so na konferenci stranke poveljevali telegram, poslan papežu Piju. Vseboval je apel, naj papež blagoslovi borbo Poljakov proti ateističnemu komunizmu.

Konferenca se je udeležilo 500 delegatov, ki še vedno verjamejo, da se kolo zgodovine lahko obrne nazaj, da bo Poljska "osvobodjena" in iztrgana iz rok komunistov. Zahtevali so, naj se Rusija umakne za mejo iz leta 1939, sedanja meja Poljske ob rekama Oder in Neisse pa naj ostane. Izrekli so se za formiranje zveze med centralnimi in vzhodnimi evropskimi državami in za restavriranje neodvisnosti Latvije, Estonije in Litve. Te dežele naj bi se pridružile protisovjetskemu bloku, katerega tvorijo Velika Britanija, Francija, Holandija, Belgija in Luksemburška.

Senator Taylor spoznan za krivega

Birmingham, Ala., 5. maja.—Senator Glen Taylor, kandidat za podpredsednika Združenih držav na listi tretje stranke, je bil spoznan za krivega nesposobnega obnašanja, obojen na 180 dni zapora v mestni jetnišnici ter plačitev \$50 in stroškov. On je bil aretiran, ko je skušal priti v cerkev zadnjo soboto skozi vhod za zamorce. Sodnik je potem suspendiral kazen in postavil senatorja na preizkušnjo za šest mesecev.

Nemški feldmaršal se zagovarja

Omenil je oboroževanje v Ameriki

Nuernberg, Nemčija, 5. maja.—Bivši nemški feldmaršal Wilhelm von Leeb se je zagovarjal na obravnavi pred sodiščem. Obtoženci so bivši člani nemškega generalnega štaba. Leeb je v svojem zagovoru primerjal sedanje oboroževanje Ameriki z oboroževanjem v Nemčiji, ko je Hitler prišel na krmilo.

Leeb je zanikal, da je vedel, da je bil namen oboroževanja Nemčije pripravljanje za agresivno vojno. Nemška armada je bila povečana l. 1934 na 36 divizij. Leeb je dejal, da so tudi drugi nemški feldmaršali in generali delili z njim mnenje, da je bila armada povečana za zaščito mej Nemčije.

"Dosti je razumnih in pametnih ljudi, ki zdaj trdijo, da se je Hitler pripravil za agresivno vojno," je rekel Leeb. "Jaz nisem v vrstah teh modrijanov. Nemčija je bila l. 1934 obkrožena s armadami sosednih držav, ki se niso razorožile v smislu določb versajske pogodbe. Te armade so imele milijone vojakov."

Francoski premier priporoča rešitev nemškega vprašanja

Pariz, 5. maja.—Premier Robert Schuman je priporočil hitro rešitev nemškega vprašanja in pogajanja med Francijo, Ameriko in Veliko Britanijo, ako se bo pokazalo, da sklenitev dogovora s Sovjetsko unijo ni mogoča. Njegovo priporočilo se smatra za važno in pomeni revizijo stališča francoske vlade. Prej je naznanila, da se ne strinja s predlogom generala Briana Robertsona, britskega vojaškega gubernerja, naj zapadna Nemčija postane država.

Zapadna Nemčija je pod okupacijo francoskih, ameriških in britskih čet, vzhodna Nemčija pa pod okupacijo ruskih čet. Schuman je izjavil, da je Francija za dosego sporazuma z Ameriko in Veliko Britanijo glede bodočnosti zapadne Nemčije. V Londonu se bodo kmalu sestali reprezentanti zapadnih držav in razpravljali o predlogu britskega vojaškega gubernerja.

Schuman je dejal, da bo Francija zahtevala garancije glede svoje varnosti in plačevanja re-

Domače vesti

Nesreča za nesrečo

East Palestine, O.—Zadnje čase se je ponesrečilo več članov društva 55 SNPJ. Dne 8. marca se je poškodoval pri padcu Anton Jurjavčič (?), ki ima počeno kost pri vratu. Dne 9. aprila je padla predsednica Mary Trobec, si zlomila desno roko in ima počeno kost v križu. Dne 4. aprila se je pri delu poškodoval na nogi Ernest Cof. Vsi ti se zdravijo doma. Prvega maja pa sta bila v avtni nesreči Margaret Reesh, dekleško ime Brelih, in njen mož Keneth, ki se nahajata v bolnišnici Salem City. V tej nesreči je bilo prizadetih sedem oseb. Eno dekle je bilo ubito v avtu, ki ga je vozil Richard McCarthy. On je vozil prehitro, zgubil kontrolo nad avtom in zadel v avto Kenetha Reesha na nasprotni strani ceste. Vse poškodbe so resne.

Smrt v starem kraju

Johnstown, Pa.—Joseph Mele, član društva 44 SNPJ, je prejel pismo iz Cerknice, Slovenija, da je tam umrl njegov brat Tomaž Silvester Mele, po domače Kunč, star 80 let. Žena mu je umrla pred par leti. On je bil dvakrat v Ameriki, prvič z družino, drugič pa sam in se je vrnil v stari kraj po prvi svetovni vojni. Bil je gozdar, delal v Ashtoli pri Windberju, Pa., in na Thomasu, W. Va. V starem kraju zapušča dve hčeri in brata Antona, v Clevelandu, O., poročeno hčer Mary Mihovčič, tukaj pa brata Josepha. Svoječasno je bil član JSKJ.

Iz Clevelanda

Cleveland.—V bolnišnici je umrla Johana Wolf, prej Cinkole, rojena Zabajek, stara 84 let, živeča v Collinwoodu, doma iz Devica Marije v Polju pri Ljubljani, v Ameriki 47 let, članica HBZ. Zapušča tri poročene vnukinje, dva vnuka in štiri pravnuke.—V mornariški bolnišnici je umrl Hubert George Grehman iz Euclida, star 29 let, rojen v Forest Cityju, Pa., član društva 158 SNPJ, veteran zadnje vojne. Zapušča ženo, hčerko, mater, sestro Frances Globokar in brata.—V Collinwoodu je umrl Vincent Laph, star 63 let, doma iz Starigrada pri Vidmu. Stajersko, v Ameriki 40 let, član Carniole Tent TM. Zadnjih 25 let je vodil brivnico. Zapušča ženo, sina, brata Johna in dva vnuka.—Po dolgi bolezni je umrla v bolnišnici Albina Nelson, rojena Penko, v Clevelandu, stara 31 let. Zapušča moža, dva otroka, mater in dva brata.—Mary Mezgec iz Collinwooda se je vrnila iz bolnišnice.

Nemški feldmaršal se zagovarja

Omenil je oboroževanje v Ameriki

Nuernberg, Nemčija, 5. maja.—Bivši nemški feldmaršal Wilhelm von Leeb se je zagovarjal na obravnavi pred sodiščem. Obtoženci so bivši člani nemškega generalnega štaba. Leeb je v svojem zagovoru primerjal sedanje oboroževanje Ameriki z oboroževanjem v Nemčiji, ko je Hitler prišel na krmilo.

Leeb je zanikal, da je vedel, da je bil namen oboroževanja Nemčije pripravljanje za agresivno vojno. Nemška armada je bila povečana l. 1934 na 36 divizij. Leeb je dejal, da so tudi drugi nemški feldmaršali in generali delili z njim mnenje, da je bila armada povečana za zaščito mej Nemčije.

"Dosti je razumnih in pametnih ljudi, ki zdaj trdijo, da se je Hitler pripravil za agresivno vojno," je rekel Leeb. "Jaz nisem v vrstah teh modrijanov. Nemčija je bila l. 1934 obkrožena s armadami sosednih držav, ki se niso razorožile v smislu določb versajske pogodbe. Te armade so imele milijone vojakov."

Svarilo pred terorjem v Palestini

Transjordanjski kralj zapretil z invazijo

Lake Success, N. Y., 5. maja.—Transjordanjski kralj Abdullah je naslovil opozorilo in svarilo organizaciji Združenih narodov, da bo teror dosegel višek v Palestini po 15. maju, ko bo Velika Britanija zaključila mandat. Svarilo vključuje telegram, poslan Trygveju Lieu, generalnemu tajniku Združenih narodov.

Abdullah je zapretil, da bo arabska legija, katero so izvežbali britski častniki, invadirala Palestino. On je lutka Velike Britanije. Reprezentanti arabskih dežel pri Združenih narodih so podprli Abdullaha in zapretili z akcijo.

Člani poverljivega sveta se ne morejo zediniti glede korakov v svrhu zaščite Jeruzalema. Poročilo, predloženo generalni skupščini, priznava polom prizadevanj.

Ruski delegat Andrej A. Gromiko je ponovno udaril po onih delegatih, ki hočejo razveljaviti zaključek, sprejet na zborovanju generalne skupščine 29. novembra, glede razdelitve Palestine na dve državi—židovsko in arabsko. Pozval je Združene narode, naj izključijo "nepovabljenega gosta" v Palestini, ki hočejo razveljaviti zaključek.

Gromiko je govoril na seji političnega odbora generalne skupščine. Opozoril je odbor, da se življenja izgubljajo, ker se odbor ne odloči za akcijo. Generalna skupščina lahko prepreči tragedijo v Palestini le z izvedbo sprejete zaključke, da se Palestina razdeli na dve državi.

Člani poverljivega sveta se ne morejo zediniti glede korakov v svrhu zaščite Jeruzalema. Poročilo, predloženo generalni skupščini, priznava polom prizadevanj.

Ruski delegat Andrej A. Gromiko je ponovno udaril po onih delegatih, ki hočejo razveljaviti zaključek, sprejet na zborovanju generalne skupščine 29. novembra, glede razdelitve Palestine na dve državi—židovsko in arabsko. Pozval je Združene narode, naj izključijo "nepovabljenega gosta" v Palestini, ki hočejo razveljaviti zaključek.

Gromiko je govoril na seji političnega odbora generalne skupščine. Opozoril je odbor, da se življenja izgubljajo, ker se odbor ne odloči za akcijo. Generalna skupščina lahko prepreči tragedijo v Palestini le z izvedbo sprejete zaključke, da se Palestina razdeli na dve državi.

Dve uniji podprli stavkarje

Sodnik se postavil na stran policije

Chicago, 5. maja.—Dve uniji sta podprli stavko klavniških delavcev proti štirim velikim klavniškim kompanijam. Herbert March, distriktni direktor unije klavniških delavcev CIO, je naznanil, da se je 300 članov unije, ki so uposleni v delavnicah Armour & Co., odločilo za oklic stavke. Ti popravljajo in izdelujejo železniške vagonne in tovarne avte v delavnicah kompanije.

Druga unija je Stockhandlers CIO. Njeni člani so dali oblast eksekutivnemu odboru glede oklica stavke, kadar hočejo. Člani te unije skrbijo za živino, ki pride v klavnice. Zahtevajo zvišanje plače za 12 centov na uro, Union Stock Yards & Transit Co. pa jim je ponudila zvišanje za tri in pol centa na uro.

March je dejal, da bo stavka ustavila razpošiljanje mesa iz klavnice Armour & Co.

V Kansas Cityju, Kans., je distriktni sodnik Arthur J. Mellot zavrnil peticijo unije klavniških delavcev, naj izda odredbo proti policiji in županu C. E. Tuckerju, ki naj bi omejila aktivnosti policije proti stavkarjem. Policija so 23. aprila napadli pikete, udarli v dvorano unije, pretepli stavkarje in razbili pohištvo. Unija je obdolžila policije brutalnosti. Sodnik se je zavrženjem plače za 12 centov na uro, Union Stock Yards & Transit Co. pa jim je ponudila zvišanje za tri in pol centa na uro.

ZAVEZNIŠKI SVET NAJ PREKLIČE DOGOVOR MED AVSTRILJO IN AMERIKO

Dunaj, 5. maja.—General L. V. Kurasov, vrhovni sovjetski komisar v Avstriji, je na seji članov zavezniškega sveta predlagal, naj svet prekliče dogovor med Avstrijo in Ameriko, ki je bil podpisan na Dunaju pred petimi tedni. Dogovor določa medčasno ameriško pomoč Avstriji.

Kurasov je dejal, da je dogovor v nasprotju z nalogo okupacijskih sil, ki je ustanovitev neodvisne in demokratične Avstrije. Slednja se je z dogovorom obvezala, da ne bo kupovala blaga v drugih državah z ameriškim denarjem, temveč samo od Amerike.

Ruski general je dejal, da dogovor daje Ameriki pravico do kontrole avstrijske ekonomije, produkcije, financ, izvoza in uvoza ter vmešavanja v notranje zadeve Avstrije. Življenjski interesi avstrijskega ljudstva so podvrženi interesom in imperijalistični politiki vladajočih krogov v Ameriki.

"Z vsiljenjem dogovora Avstriji," je rekel Kurasov, "je Amerika kršila sklenjene mednarodne dogovore. Ameriška medčasna pomoč je v nasprotju z neodvisnostjo Avstrije."

General Geoffrey Keyes, ameriški vrhovni komisar, je dejal, da bo odgovoril na obdolžitve ruskega generala. Dejal je, da so nov poskus sabotiranja programa za ekonomsko okrevanje in rehabilitacijo zapadne Evrope.

Kurasov je predlagal, naj zavezniški svet razpravlja o razpustu vojaških vlad v Avstriji, območju vojaških sodišč in transferiranju kontrole nad razsejalenci v taboriščih avstrijske vlade. Predlog bo predmet debate na seji članov sveta prihodnji teden.

Namen Trumanovega obrambnega programa

Rusija nepremagljiva v svoji sferi, pravi bivši major. Amerika ne bo ustavila pohoda komunizma

Washington, D. C., 5. maja.—Bivši major Hamilton A. Long, ki se je udeležil pive in druge svetovne vojne, je dejal, da je pravi namen Trumanovega obrambnega programa ameriško-britska dominacija sveta. Long je nastopil pred člani odbora za vojaške zadeve nižje kongresne zbornice, ki vodijo zaslišanje o načrtu vojaške konskripcije in obveznega vojaškega vezbanja.

"Amerika se mora sprijazniti z dejstvom, da je Sovjetska unija izšla iz druge svetovne vojne kot dominantna sila v Evropi in Aziji," je rekel Long. "Truman in militaristi v Washingtonu hočejo ustvariti vtis, da je Rusija povzročila sedanjo svetovno krizo. Za Ameriko bi bilo bolje, ako ne bi skušala diktirati Evropi, zlasti pa ne državam v sovjetski sferi vpliva, kakor ne bi ona upela sovjetske intervencije v sferi ameriškega vpliva."

Amerika ne sme zanesti vojne v Evropo in Azijo proti Rusiji, ker bi žrtve take vojne postale države, katere hoče Amerika rešiti pred komunizmom. Zavedati se moramo dejstva, da je Rusija nepremagljiva v svoji sferi vpliva in da Amerika ne more ustaviti pohoda komunizma s trošenjem milijard dolarjev v zapadni Evropi in Aziji."

Long je dalje rekel, da se armada, mornarica in letalska sila kosajo, katera bo dobila več denarja od kongresa. Truman, člani njegovega kabineta in generalnega štaba ustvarjajo krize in kriče o nevarnosti komunizma. Mornarični tajnik Sullivan je strašil ameriško ljudstvo, ko je naznanil pred kongresnim bodsekom, da podmornice neke tuje države križarijo v bližini ameriškega obrežja. Posnemal je

Goebbelsa, ministra nacistične propagande v Hitlerjevi vladi.

"Rusija lahko zasede vso Evropo in velik del Azije v nekaj dneh," je rekel Long. "Amerika ne bo imela baz v Evropi, ako se bo zapletla v vojno s Sovjetsko unijo. Ameriški bombniki bodo morali operirati na bazah v ameriški sferi. Ako se bodo pojavili nad Rusijo, bodo sestreljeni."

Donald Harrington iz New Yorka, ki je tudi nastopil pred kongresnim odsekom, je dejal, da Rusija lahko prevzame vso Evropo, kadar hoče. Ameriška prizadevanja za organiziranje bloka zapadnih evropskih držav proti Sovjetski uniji so le dreznja Rusije, ki lahko sprožijo akcijo. Harrington je dejal, da Rusija lahko zasede oljna polja na Srednjem vzhodu, o katerih je obrambni tajnik Forrestal dejal, da jih Amerika potrebuje za svojo varnost in zaščito.

Eksekucija 152 oseb v Grčiji

Obravnava proti poveljniku gerilcev

Ate, Grčija, 5. maja.—Uradno naznanilo pravi, da je bilo 152 oseb, ki so bile spoznane za krive umorov, eksekutiranih. Skoro vsi umori so povezani z revolucijo, ki je izbruhnila leta 1944.

Monarhisti trdijo, da so revolucijo podžgali levičarji proti takratni vladi, katere predsednik je bil George Papandreu. Britske in grške monarhistične čete so zatirale revolucijo po več tednih ljutih bitk.

Eksekucija je sledila umoru justičnega ministra Christosa Ladasa zadnjo soboto. Premier Themistokles Sofoulis je podal izjavo, da vlada ne bo ustražovala. Sankcionirala je eksekucijo 152 oseb, katero je zadrževal pomilostitveni odbor.

Vlada je naznanila, da se bo pričela obravnava proti generalu Markosu Vafiadesu, poveljniku gerilskih sil, v odsotnosti. Obtožila ga je moralne odgovornosti za umor Ladasa.

Odredbo za eksekucijo je podpisal Konstantin Rentis, minister za javni red. On opravlja tudi posle justičnega ministrstva.

Poročila pravijo, da je bilo 24 oseb eksekutiranih v Atenah, 37 na otoku Aeginu, 12 v Lamiji, 23 v Solunu, ostale pa v Chalkisu, Tripolisu in Kalamati. V grških jetnišnicah je še okrog tisoč oseb, ki so bile obojene na smrt.

Co. pa jim je ponudila zvišanje za tri in pol centa na uro.

March je dejal, da bo stavka ustavila razpošiljanje mesa iz klavnice Armour & Co.

V Kansas Cityju, Kans., je distriktni sodnik Arthur J. Mellot zavrnil peticijo unije klavniških delavcev, naj izda odredbo proti policiji in županu C. E. Tuckerju, ki naj bi omejila aktivnosti policije proti stavkarjem. Policija so 23. aprila napadli pikete, udarli v dvorano unije, pretepli stavkarje in razbili pohištvo. Unija je obdolžila policije brutalnosti. Sodnik se je zavrženjem plače za 12 centov na uro, Union Stock Yards & Transit Co. pa jim je ponudila zvišanje za tri in pol centa na uro.

March je dejal, da bo stavka ustavila razpošiljanje mesa iz klavnice Armour & Co.

V Kansas Cityju, Kans., je distriktni sodnik Arthur J. Mellot zavrnil peticijo unije klavniških delavcev, naj izda odredbo proti policiji in županu C. E. Tuckerju, ki naj bi omejila aktivnosti policije proti stavkarjem. Policija so 23. aprila napadli pikete, udarli v dvorano unije, pretepli stavkarje in razbili pohištvo. Unija je obdolžila policije brutalnosti. Sodnik se je zavrženjem plače za 12 centov na uro, Union Stock Yards & Transit Co. pa jim je ponudila zvišanje za tri in pol centa na uro.

Vlada je naznanila, da se bo pričela obravnava proti generalu Markosu Vafiadesu, poveljniku gerilskih sil, v odsotnosti. Obtožila ga je moralne odgovornosti za umor Ladasa.

Odredbo za eksekucijo je podpisal Konstantin Rentis, minister za javni red. On opravlja tudi posle justičnega ministrstva.

Poročila pravijo, da je bilo 24 oseb eksekutiranih v Atenah, 37 na otoku Aeginu, 12 v Lamiji, 23 v Solunu, ostale pa v Chalkisu, Tripolisu in Kalamati. V grških jetnišnicah je še okrog tisoč oseb, ki so bile obojene na smrt.

Odredbo za eksekucijo je podpisal Konstantin Rentis, minister za javni red. On opravlja tudi posle justičnega ministrstva.

Poročila pravijo, da je bilo 24 oseb eksekutiranih v Atenah, 37 na otoku Aeginu, 12 v Lamiji, 23 v Solunu, ostale pa v Chalkisu, Tripolisu in Kalamati. V grških jetnišnicah je še okrog tisoč oseb, ki so bile obojene na smrt.

Poročila pravijo, da je bilo 24 oseb eksekutiranih v Atenah, 37 na otoku Aeginu, 12 v Lamiji, 23 v Solunu, ostale pa v Chalkisu, Tripolisu in Kalamati. V grških jetnišnicah je še okrog tisoč oseb, ki so bile obojene na smrt.

Lausche zmagal pri volitvah

Cleveland, O., 5. maja.—Frank J. Lausche je zmagal pri primarnih volitvah in bil nominiran kot kandidat za gubernerja na listi demokratske stranke. Prva poročila pravijo, da je njegove protikandidat Ray T. Miller ostal daleč zadaj. Lausche je bil dve leti governor države Ohio.

Produkcija premoga padla v Angliji

London, 5. maja.—Produkcija premoga je padla v marcu za 500.000 ton v primeri s produkcijo v aprilu, pravi naznanilo. Attleejeva vlada je podržavila premogovnike pred enim letom.

PROSVETA

THE ENLIGHTENMENT

GLASILO IN LASTNINA SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Organ of and published by Slovene National Benefit Society

Narodna na Zdravne drivo (Ivan Chicago) in Kanada \$0.20 na leto, \$4.00 na pol leta, \$2.00 na četrt leta; na Chicago in okolice Cook Co., \$0.50 za celo leto, \$4.75 za pol leta; na inosmetvo \$11.00.

Subscription rates: for the United States (except Chicago) and Canada \$0.00 per year, Chicago and Cook County \$0.50 per year, foreign countries \$11.00 per year.

Cene oglašev po dogovoru.—Reklami delov in nenarodnih blakov se ne vračajo. Rokopisi literarne vsebine (trike, povesti, drame, pesmi itd.) se vrnejo pošiljatelju le v slučaju, če je priložil polnino.

Advertising rates on agreement.—Manuscripts of communications and unsolicited articles will be returned. Other manuscripts, such as stories, plays, poems, etc., will be returned to sender only when accompanied by self-addressed and stamped envelope.

Naslov na vse, kar ima stik s listom:

PROSVETA

2657 - 59 So. Lawndale Ave., Chicago 23, Illinois

Nov korak v fašizmu

Pod krinko boja proti komunizmu reakcija pripravlja nov zakonski osnutek, katerega je Ameriška unija za civilne svobodščine krstila za "veliko monstroznost" in pozvala vse svoje postojanke na boj proti vzklonitvi tega predloga. Lee Pressman, bivši glavni pravni svetovalec CIO, pa v projektiranem zakonu vidi "čvrsto etabliranje fašistične kontrole" v Ameriki.

Ta projektirani zakon za "etabliranje fašistične kontrole" se je skuhal v kotli kongresnega odbora za neameriške aktivnosti. Setavil ga je potem, ko je od nižje zbornice dobil zopet \$200,000 za svoje neameriško početje v prihodnjem fiskalnem letu—dvakrat toliko kakor letos.

Osnutka v celoti še nismo čitali, toda znane so nekatere postavke. Naperjen ni samo proti komunistom, marveč tudi proti vsaki osebi ali organizaciji, "ki bi bila nekoliko levo od centra," kakor pravi antikomunistični New York Post v uvodniku. Indirektno namerava doseči isto, kar so Hitler in njegovi kolegi v Evropi dosegli direktno. Z drugo besedo: fašizem prihaja pod krinko—"demokracije," kakor je pred leti napovedal pokojni mississippiški Hitler Huey Long.

Osnutek je naperjen proti "mednarodnemu komunizmu," kar danes pokriva vse in vsakega, ki hasprotuje tako zvani dvostanarski zunanji politiki. Kdor ne tuli po notah reakcije, je "komunist" ali pa "sopotnik." Ta zakonski osnutek pokriva obe kategoriji in še več. Prepoveduje namreč tudi stavke s "politično tendenco." Ta fraza je zelo elastična in se "v slučaju potrebe" lahko raztegne kot ribiška mreža in vanjo zajame vsakovrstne stavke.

Kot že rečeno, je ost tega projektiranega zakona naperjena proti "komunistom" in "sopotnikom." Ker je v deželi velika antikomunistična histerija, bo to marsikoga preslepilo in se bo strinjal s kovači te represivne fašistične zakonodaje. Na eni strani določa registracijo vseh članov komunistične stranke pri justičnem departmentu pod strogo denarno in zaporno kaznijo, kakor tudi registracijo vseh "sopotniških" organizacij, ustanov ali skupin. Kdo je "sopotnik" in kdo ni, bi odločal zvezni justični departament, odnošno J. Edgar Hoover, načelnik tajne policije FBI. Kogar koli ali katero koli organizacijo bi on proglasil za "sopotnika"—ali "sopotniško"—bi dobil pečat—"komunizma." Da se tej represivni zakonodaji da "demokracično" lice, bi vsaka ošmirana in z blatom obmetana oseba ali organizacija izven aktualnih komunistov, članov stranke, lahko vložila protest in iskala zadoščenja pred prizivno komisijo. Namen te točke o "sopotnikih" je paraliziranje in ubitje vse opozicije proti zunanji in notranji politiki vladajočih strank. Kar je Hitler dosegel v Nemčiji direktno, namerava ameriška reakcija doseči indirektno s to represivno zakonodajo.

Kot rečeno, je Ameriška unija za civilne svobodščine (naša jednota jo finančno podpira vsa leta) ta zakonski osnutek proglasila za "veliko monstroznost." Unija sicer pravi, da nima "najmanjše simpatije ali vezi s komunističnimi agencijami," o tem predlogu trdi, da je "povsem neustaven, nemogoč inforisanja in prevara." Projektirani zakon bi "ameriškim državljanom radi njih mišljenja ali pripadništva zanihal pravice, ki so vsem garantirane v ustavi."

Do sličnega zaključka je prišel tudi Lee Pressman. V svoji analizi tega osnutka pravi, da je "povsem podoben prvimi Hitlerjevimi dekretom," s katerimi je uglasil pot svojim skemam za podjarmljenje sveta. Po njegovem mnenju bi bila "sleherna progresivna organizacija izpostavljena represalijam, kriminalnim kaznim in uničenju. Kdor koli bi se ukvarjal z mislimi ali idejami v prilog miru in ekonomski zaščiti—z idejami, ki bi bile v nasprotju z Rankinovimi ali Forrestalovimi—bi bil lahko izpostavljen prosekuciji.

"Prvi ustavni dodatek specifično prepoveduje kongresu sprejetje kakršne koli postavke proti svobodi govora, tiska ali mirnega zborovanja. Naša sodišča so opetovano žigosala krivdo na podlagi pripadništva (guild by association) kot v nasprotju z našimi temeljnimi koncepti ameriške demokracije."

Pressman pravi dalje, da si člani Thomasovega "neameriškega" odbora ne belijo glave s temi principi. "V svoji divji gonji za osedlanje dežele s policijsko državo je treba utihniti glasove demokracičnih sil. Strah in represije morajo regirati brez vsakega zadržka. Zato so to zakonodajo tudi sestavili v vražjo spretnostjo. Po eni določbi bi bila vsaka stavka ilegalna, o kateri bi natvezili, da izvira iz političnih mahinacij. In vsako stavko za izboljšanje plače in delovnih pogojev bi lahko proglasili, da ovira izvajanje Marshallovega načrta, da je del 'svetovne komunistične zarote'... in torej kriminalna dejavnost," meni Pressman.

V kongresu se je organizirala mala skupina progresivnih poslancev za borbo proti temu zakonskemu predlogu, ki je znan kot Mundtov osnutek (republikanski kongresnik Mundt iz Južne Dakote, član "neameriškega" odbora, je eden glavnih kovačev te represivne zakonodaje). Sestanka se je udeležilo le osem kongresnikov: John A. Blatnik iz Minnesote, Adam C. Powell in Arthur Klein iz New Yorka, Adolph J. Sabath iz Chicaga, George Sadowski iz Detroita, Chet Holifield iz Californije, vsi progresivni demokrati, ter Vito Marcantonio in Leo Isacson, člana ameriške delavske stranke iz New Yorka. New York Post je potem vprašal v uvodniku, kje so bili ostali. "Ali so liberalci res tako zastrašeni radi grožnje o kongresnih čistkah, da se boje postaviti na čelo boja proti policijski zakonodaji iz strahu, da jih ne bodo pobarvali z rdečo znamko?" vprašuje Post.

Če se v deželi ne pojavi močno gibanje proti tej represivni zakonodaji, ki bi Ameriki grinesla "čvrsto fašistično kontrolo," tedaj se zna zgoditi, da to bo reakcija potisnula skozi kongres. V tem boju je treba dati zaslombo Ameriški uniji za civilne svobodščine, ki vidi v tem osnutku veliko nevarnost za deželo.

To in ono

Bellingham, Wash.—Naša administracija je vrgla vso svojo moč za DeGasperijevo stranko. Ako bi bili zmagali levičarji, bi bil to res velik čudež.

Znani radijski komentator E. Murrow, ki je bil v Italiji ob času volitev, je dejal: "Naj zmaga ta ali oni, situacije ne bo rešil." Ko poslušam tega radijskega komentatorja, se mi zdi, da ima malo upanja, da bo Marshallov načrt rešil Evropo pred komunizmom.

Seve, za nas je vprašanje, kaj je komunizem. Nekateri vidijo v njem diktaturo in da človek izgubi še tisti košček svobode, ki jo ima pod kapitalizmom. Tega mnenja so tudi mnogi socialisti. Oni vidijo v komunizmu večje zlo kot v kapitalizmu. Tudi nekateri naši dopisniki se javno zgražajo nad komunizmom. Ampak tista stara ženska v Jugoslaviji, katere duhovnik ni hotel obhajati zato, ker je zvedel, da se je na nekem shodu izrazila, da je bil tudi Kristus komunist, pa misli povsem drugače. Da, različni ljudje različno sodijo.

Cital sem obe knjigi R. St. Johna: "The Silent People Speak" in "The Land of Silent People". Slednja je bila izdana l. 1941. Avtor opisuje v tej knjigi grozote zadnje vojne. Zelo pretresljiva je slika napada štuka-bombnikov na vlak v Grčiji, kateri je bil natrpan z ranjenci. Bombniki so vlak zažgali in ranjenci so se živili spekli. Pisatelj piše, da je nemogoče pozabiti vpljiva ranjenecv in smrdu pečenega človeškega mesa, ki je napolnil vse ozračje. Tudi ne more pozabiti dekletca, ki je imelo roko, katero ji je razmrsarila granata, zavito v cunj. In kako je dekletce vso noč vzdihovalo in klicalo mater, a mati je bila mrtva. "Sam sem jo slišal," pravi pisatelj, "saj sem ležal poleg nje v isti bolnici."

To je bilo na Grškem leta 1941. Grozno! Ali ne? Prosim vas, čitatelji Prosvete, če ti ljudje govorijo o komunizmu kot edini rešitvi za mučen in trpeči narod, potem goljufamo same sebe, če enačimo komunizem s propagando waltstreetterjev, katerim so nasledili nekateri, ki se nazivajo socialisti.

Robert St. John se je po vojni vrnil na Balkan, da vidi, kako živi ondoto ljudstvo, kajti že poprej je bilo znano, koliko je trpelo. Trpljenja pa niso bili krivi samo zunanji sovražniki, ampak tudi notranji. Balkan je bil namreč že od nekdaj torišče intrig—"sod smodnika". Hitler je le razplamtal staro sovraštvost. Vse to je vedel pisatelj iz zgodovine in iz lastnega opazovanja, zato ga je Balkan bolj zanimal kot druge evropske države.

V svoji drugi knjigi "The Silent People Speak" opisuje, kaj vse je videl, slišal in "vohal" v Jugoslaviji po vojni. Ampak to pot ni dihal pečenega človeškega mesa, pač pa prijeten vonj po govorani zemlji, cvetoče sadno drevje, smrekovino. Slišal je razbijanje po tovarnah, videl povsod obnavljanje ruševin, gradnjo novih cest itd.

Naj omenim, da pisatelj Robert St. John ni Slovan, kar je dobro za Slovane. Če bi bil Slovan, bi ga takoj obdolžili, da je pristranski. Sicer pa sam omenja, da ga bodo osumili subjektivnosti in da je "plačan". Nato pa pravi: "Seve je resnica, delna resnica, da sem plačan, ampak to ne moti mojega namena: hočem videti na lastne oči in dihati z lastnimi ušesi, kaj se godi tukaj, neglede, če bo to komu všeč ali ne ne." Tako piše Robert St. John.

Dragi rojaki, ako hočete potovati s pisateljem Robertom St. Johnom v duhu v Jugoslavijo in videti ter slišati najbolj zanimive stvari, to lahko storite, namreč s tem, da si naročite njegovo knjigo "The Silent People Speak", ki stane \$4. Če potrosimo to vsotico, nas ne bo konec. To knjigo pa še posebej priporočam vsem tistim, ki zadnje čase

trpijo za "komunistično" boleznijo.

To, kar slišimo danes po radiu, je sama politika, ki bi rada obdržala profitarski sistem v Evropi, začeno pa udriha neprenehoma po Rusiji, da bi val vemo, da ona nikjer ne drži pod kontrolo ljudstva z oboroženo silo, kakor to delajo zapadne sile. Vse dežele, ki so pod svjetsko sfero vpliva, so svobodne. Zagovorniki kapitalističnega sistema trdijo, da Rusija ograža Ameriko s svojim oboroževanjem in namigava, da bo zahrbtno napadla Ameriko, kot je storila v zadnji vojni Japonska. To je zavijanje resnice, laž, grda propaganda! Resnica je, da ima Ameriška oboroženo silo v Evropi, ne pa Rusija v Ameriki. Leta 1918 pa je Amerika poslala nekaj divizij na ruska tla, dočim ni Rusija še nikdar imela vojaštva na ameriških tleh. Resnica je tudi, da vsi zatirani gledajo na Rusijo kot na svojo zaščitnico. Več zatiranih, več "komunistov".

Ameriški državni tajnik Marshall ne bo uspel s svojim načrtom, ker ta ustvarja črni trg. Javnosti je znano, da dobrine, ki prihajajo iz Amerike v Evropo, se prodajajo po visokih cenah onim, ki imajo denar.

Države v zapadi Evropi se gospodarsko ne obnavljajo v tako hitrem tempu kot se Jugoslavija in druge države v vzhodni Evropi. Poglejmo v tiste države, ki so pod Anglijo in Francijo. Če bi dobila Jugoslavija toliko pomoči, bi se več obnovila. Ali ste čitali oni dopis iz Nemčije? Tako hudo ni v nobeni deželi za "železno zaveso". O, da, radijski kričali bi nas radi odvrnili od resnice.

Mi vemo, da Evropa nima izbire. Ona ne more delati za profitarje. Ona je v stiski za prehrano. Tukaj ne gre za politiko, kakor nam hočejo natveziti navidezni. Kako naj evropski narodi delajo za profitarje, ko se vendar ne morejo niti preživljati. Edina pot je načrtno gospodarstvo. Želodec je tisti, ki hoče hrano, ne ruski komunizem. Da, to je tisti "komunizem", katerega bi radi kapitalisti in militaristi ozdravili z novo vojno.

V Ameriki ne razumemo Evropecev. Bombe niso rušile naših mest. Mi smo celo "profitirali" od vojne in zdaj pravimo: "Kaj nam mar Evropa!" Tukaj ima vsak delavec dobro plačo. Mnogi imajo tudi avtomobile, poleg tega pa še gotovino na banki.

"To hell with communism—I am for America!" So far so good, but what would you do, if war should come to your country? What would you do, if depression should come? Brother, there is no communism as you are let to believe. It is inevitable catastrophe that is threatening—war or depression!

George Gornik.

Nekaj o nedeljski priredbi

Chicago.—Citateljem Prosvete je znano, da smo zadnjo nedeljo imeli v Chicagu po daljšem predledku zopet dramsko priredbo. Ker so te vrste priredbe med nami že več let bolj redke, bi človek pričakoval, da bo dvorana nabita. Pa ni bila; udeležba je bila srednja. Menda je vplivalo slabo vreme, ker je lilo skoro vse dan.

Glavna atrakcija je bila šaloigra "Oj, ti vražji fant", katero je podala skupina Sansovih članov in članic. Nastopil je tudi pevski zbor France Prešeren in lepo zapel bar pesmi, neko parti-zansko in "Moja kosa je križava". Priredba se je vršila pod vodstvom centralnega odbora Sansovih podružnic kot proslava triletnice nove Jugoslavije. Za tako proslavo šaloigra ni posebnega primerja, kajti nova Jugoslavija ni nobena šala, marveč živa realnost, porojena v gigantičnem boju, ki je zahteval ogromne žrtve! Želeti je, da se v bodoče taka obletnica proslavi z bolj primernim programom.

Igra "Oj, ti vražji fant" je res šaloigra, ki je poslušalcem nudila dosti smeha. Stvar je res komična in bila je na splošno povoljno podana. Hvaležna je tudi iz razloga, ker zahteva le šest oseb—tri moške in tri ženske.

"Vražjega fanta" je igral Milan Medvešek, Stevana Jeliča Anton Kravenc, njegovo ženo Frances Vider, njeno sestro Ann K. Medvešek, čelčevega tasta in tasto John Hujan in Louise Harmon. Režiral je Tone Kravenc, suflirala pa Jehnie Gradišek. Krono sta odnesla Ann Medvešek (Milanova žena) in Hujan, ki sta bila izborna. Izvrstna je bila tudi Frances Vider in dobri tudi ostali trije. Program je zaključil Prešeren z lepim petjem. Potem se je petje nadaljevalo v spodnjih prostorih. S to priredbo je bila zaključena spomladanska sezona v naši naselbini. Prebitek je namenjen Sansu in obrambnemu skladu.

Jutri zvečer (petek) je v dvorani SNPJ kampanjski shod za novo progresivno stranko in izvolitev Wallacea in Taylorja. Shod je v prvi vrsti za čikaške Slovence. Naj se ga udeleži vsa kda, ki je za novo stranko in Henryja Wallacea!

Prihodno nedeljo pa gremo v Waukegan, kjer bo nekaj pevski festival Prosvetne matice JSZ v korist Proletarca. Nastopijo trije pevski zbori iz tega okrožja—čikaški Prešeren, zbor SND iz Waukegana in Naprej iz Milwaukeeja, od Zarje iz Clevelanda pa pride tudi skupina pevcev—trio ali kvartet. Za vse ljubitelje petja bo to nekaj posebnega. V nedeljo se torej vidimo v Waukeganu! —G.

Tu rojena Slovenka o odnosih ameriških Slovencev do rodne grude

Vida Shiffrer—poslovenila Josephine Petrič

Cleveland, O.—Potekla je že dolga vrsta let, odkar so naši očetje in matere, oziroma njih predniki zapustili svojo rodno zemljo v naši, da si potičejo daleč preko morja ono obljubljen deželo, kjer naj bi bilo življenje lažje in udobnejše.

Od tedaj je vzbrstel iz njih že drugi in tretji roč, zdrav in močan in se razmnožil širom tega ogromnega kontinenta, a se vendar ne moremo ogniti dejstvu, da še čutimo v sebi vezi, ki nas vežejo z zemljo naših pradedov—Slovanov v Evropi.

Ta ugotovitev ni prazna beseda, pač pa moje iskreno spoznanje!

Vzgojeni smo bili v domovih izrazito slovenskih tradicij, kjer so slovenski običaji s svojo lepoto in slikovitostjo ustvarjali povsem svojevrstno ozračje.

Naša imena so še slovenska, dasi je Stanko postal najbrže Stanley, Milenka Kovač pa Mildred Smith, poročena O'Neill.

Kako to, da nam slovenska govornica tako dobrodejno zveni na uho?

Zakaj nam slovenska pesem doni tako čudovito milo in ubrano?

Uverjena sem, da v tem pogledu čutimo brez pridržka vsi enako, dasiravno smo v pravem pomenu besede dobri Američani.

Bili bi pač malodušni otroci svoje domovine, če bi ne ljubili te zemlje, ki je tako dobrotna nam in našim staršem, da živimo v udobnosti in na način, ki bi bil smatran za višek razkošja v Evropi.

Nikdo ne more zanikati, da živimo tu srečnejše življenje, dasiravno čestokrat opažamo domotožno kopnenje naših izseljencev po ljubljenskih, nepozabljenih planinah in dolinah prelepe rodne Slovenije.

Uverjena sem, da smo bili tu vsi brez izjeme vzrastočeni, ko je prišla vest, da so se Jugoslovani prvi hrabro uprli "nepremagljivi" nemški vojski, ko je prihrumel in krvavo zagospodarila nad Jugoslavijo.

Takrat je bilo junaštvo Jugoslovanov aklamirano vse povsod!

Spominjam se, kako navdušene smo se vedno trdo delali, sedaj pa nas tožijo!

Linden, N. J.—Pri nas je še precej mrzlo, dasiravno je pomlad po koledarju. Sicer pa so splošne svetovne razmere tudi podobne slabemu vremenu. Narodi se sovražijo in groze drug drugemu z novo vojno.

Tudi med ameriški Jugoslovani je dosti prepiranja, katerega so povzročili duhovniki, ki prihajajo v Ameriko. Sedaj toži ta črna klika slovenske napredne časopise, kar pomeni, da toži vse slovenski napredni življenj v Ameriki.

Ali smo mi to zaslužili? Mi, ki smo pomagali ustanoviti jednote, kulturna društva, narodne ustanove! Slovenski delavec v Ameriki ni imel nikdar dobrih časov, ampak je moral vse, kar ima danes, pridobiti v potu svojega obraza. Da, težak je bil začetek slovenskega delavca v tujini. Z njim pa je trpela njegova žena, ki je tudi vedno težko delala. Bilo je veliko trpljenja z otroki; zgodaj smo vstajali in odpravljale moze na delo, otroke v šolo, poleg tega pa imela še druge delavce na stanovanju in hrani, se trudile podnevi in ponoči.

Da, slovenski narod v tujini je težko delal v jamah in tovarnah, v gozdovih in drugod. Vedno je bil vztrajen, skromen in pošten, tako da se je med drugimi narodnostmi pridobil ugled in spoštovanje.

Odkar smo se napotili v tujino za večjim kosom kruha, sta divjali v Evropi že dve vojni. Zadnja pa je zlasti prizadela naše brate in sestre. Vendar pa je Jugoslavija izšla iz vojne kot

no so mi prijatelji Američani čestitali, kot da bi bila tudi jaz sama med temi herojskimi borci, ki so postali naši zavezniki kar preko noči, ter brez vsakih konferenc in paktov branili svojo in našo pravdo!

Da, takrat smo bili vzrastočeni, ponosni na naše ljudi tam preko oceana in naša srca, misli in želje so bile z njimi! A zdi se mi kot bi bilo to že davno, davno! In danes se vsekakor opaža povsem drugačno naziranje o Jugoslaviji, ki je postala tarča zelo neprijaznega, celo sovražnega natolcevanja. Časopisje prinaša dan za dnem o njej težke obdolžitve v podčrtanih naglavljih!

Če bi ne imela direktnih stikov iz Jugoslavije, to je skozi pisma, ki jih prejmem od članov naše rodbine in prijateljev, ki jih spoštujem, bi morala soditi, da je Jugoslavija danes najbolj kruta dežela na svetu, a kot samostojno misleča oseba čitam, tehtam in izbiram vse kar prinaša dnevno časopisje, revije in radio ter skrbno in oprežno prebiram to, kar mi povedo pisma, da pridem do zaključka, da je nekje pač velika zmešnjava!

Nikakor ne morem trditi, kot to delajo nekateri, da je v Jugoslaviji pod sedanjim režimom vse dobro ali pa vse slabo. Najbolje bi se o tem preprčala na svoje oči, ker pa je to za enkrat nemogoče, čitam kar pišejo očitci.

Poročilom, ki jih pošiljata AP in UP, ne verjamem, ker vem iz zanesljivih virov, da njih poročevalci malo kdaj zapuste svoje hotelske sobe v Beogradu.

Bila sem globoko hvaležna Robertu St. Johnu za knjigo "Silent People Speak", ki me je očarala vsled tega, ker tako živo predstavlja resnično sliko težkega povojnega življenja, ki je v primeru z našim tu trdno, bedno in žalostno, a ga lajša močna vera v skupnost, ki vodi v svetlejši dni.

Bolje kot vsaka dobra knjiga pa nam more predočiti ondoto položaj le spreten opazovalec, ki se je dlje časa mudil v Jugoslaviji, jo proučil od vseh strani in bi nam z živo besedo orisal svoje vtise. — Tako lepa priložnost se nam bo nudila v sredo, dne 12. maja, ko bosta mr. in mrs. Hesson predavala o Jugoslaviji v SND na St. Clair ave. Mr. Hesson je priznan odvetnik in pisatelj iz Chicaga, njegova žena Marie Seton pa se je tudi samostojno uveljavila v literarnih krogih.

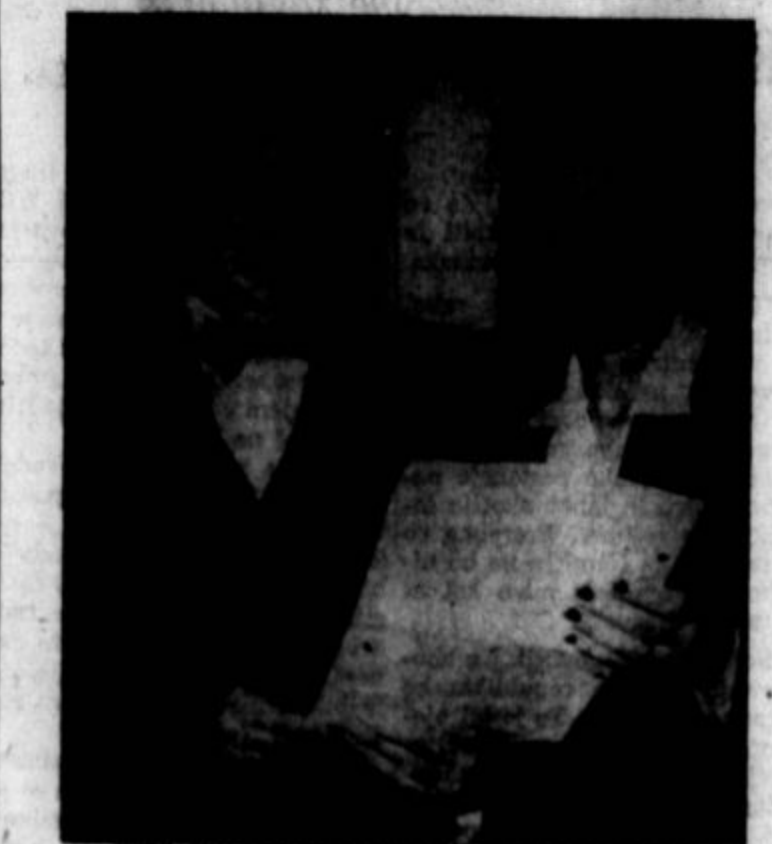
Oba smatrata, da je za pravilno ocenjevanje katere koli države nujno potrebno najprej se spoznati z ljudstvom, njegovim razvojem, zgodovino, kulturo in stremiljenjem.

Šele ko sta dobora spoznala te osnovne podatke, sta se obrnila na vladne funkcionarje za uradne informacije. Gotova sem, da v tem pravcu zajeti vtisi in doživljanja nam morejo nuditi povsem jasen vpogled, kaj se danes dogaja v Jugoslaviji. Brez obotavljanja smatram, da je to ne samo ugoden privilegij, pač pa naša dolžnost, da posetimo to predavanje v velikem številu in slišimo, kaj nam imata mr. in mrs. Hesson povedati.

Sporočila sta nam že, da ju bo zelo veselilo odgovorjati na razna vprašanja po predavanju in tako bo prilika dobiti odgovor stvarjem, ki se nam zde nejasne in zamotane.

Pričetek priredbe bo ob 8. uri zvečer. Vstopnina prosta. Na mestu bodo pevci Zarje in Glasbene matice in L. Trebarjevi godbeniki. Po zaključku bo sledil kratek dramski sestanek in priložnost spoznat se s predavateljema.

To predavanje se bo vršilo pod avspicijo angleško poslujočih društev, spadajočih k SNPJ, SDZ, CFU in AFU, katerih zastopniki tvorijo pripravljajni odbor.

Ether Peterson, legislativna zastopnica krojaške unije ACW, se v Washingtonu razgovarja s senatorjem Thomasom iz Utaha o njegovem predlogu za zvišanje minimalne plače od 40c na 75c na uro. Ta predlog podpira vse organizirano delavstvo in pobija Nalov osnutek, ki bi sicer nekoliko zvišal minimalno plačo, toda bi sedanjí zakon v marsičem zelo poslabšal in zmrcvaril.

(Dalje na 2. strani)

IZ PREDZGODOVINE NEMŠKE NAPADALNOSTI

I. Jermašev

(Nadaljevanje in konec.)

Zaradi udeležbe ameriških bank v financiranju nemškega imperializma si je pridobil slednji v očeh drugih bank—angleških, francoskih, holandskih, švicarskih in belgijskih—zaupanje v pogledu kreditiranja. Ameriški finančni kapital je nastopil kot garant nemške zanesljivosti v pogledu kreditiranja. Ta okoliščina je imela veliko vlogo pri organizaciji mednarodnih kartelov ob udeležbi nemškega kapitala. Povsem naravno je, da je bil usmerjen dotok kapitalov predvsem v Porurje. Ta trdnjava nemškega imperializma, njegova glavna vojni-industrijska baza, je bila ob pomoči ameriških bank kaj kmalu "obnovljena". Njihova vloga je bila v splošnem tako velika, da je imel prav angleški finančni izvedenec pri mednarodni reparacijski komisiji Stamp, ko je v začetku leta 1929 rekel: "Američani bodo postali v veliki meri gospodarji Nemčije". Američani so vsaj težili za tem. Vsekakor so odločno pomagali nemškemu imperializmu, da so prevladali na ramena nemškega ljudstva velikansko breme tako imenovane "obnove" in "racionalizacije".

Že leta 1926 je bila proizvodnja nemške industrije, zlasti težke industrije v Porurju samo za 5% manjša od predvojnne. V naslednjih letih (do krize) je prekoračila predvojno raven proizvodnje. Prav tista leta se je vršila "racionalizacija" nemške industrije. Slo ni več za to, da bi lahko stara podjetja nadaljevala svoje obratovanje, marveč za to, da bi jih preuredili in na novo opreмили. Prav v tistih letih je začela nemška industrija izdelovati sintetični bencin, sintetični gumij in umetna vlakna, kar je bilo predvsem vojni-strateškega pomena.

"Racionalizacija" je v svojo težo zadela delavski razred. Mnogična nezaposlenost je postala bič nemškega delovnega ljudstva, še preden je izbruhnila gospodarska kriza. To je bila prva posledica racionalizacije, ki se je vršila z ameriškim denarjem. Racionalizacija je hkrati pomenila izraz procesa neverjetne koncentracije nemške industrije v rokah peščice velikih monopolov, med katerimi so se zlasti odlikovali jeklarski trust, kemični trust I. G. Farbenindustrie in elektrotehnični trusti.

Nemški monopoli so bili brez izjeme povezani s tesnimi kartelskimi sporazumi z vodilnimi ameriškimi korporacijami. Obdobje, ki je minilo po prvi svetovni vojni, je bilo v znamenju naglega naraščanja mednarodnih kartelov, v katerih so imeli glavno vlogo ameriški in nemški monopoli. Obnovljeni niso bili samo stari kartelski stiki, marveč navezani tudi novi. Dupont de Nemours, Standard Oil, General Electric, General Motors, International Telephone and Telegraph, Anaconda, Fordov koncern, Morganova, Rockefellerjeva in Mellonova korporacija, Khun-Lebowa, Dillonova, Reed and Company Bank ter druge industrijske in bančne korporacije so bile že davno tesno povezane z nemškimi monopoli. Rockefellerjeva družba Standard Oil of New Jersey je sklenila že leta 1927 zvezo z I. G. Farbenindustrijo. Predsednik Standard Oil U. Tiegl in sedanjí šef Fordove tvrdke Edsel Ford sta bila voditelja podružnice I. G. Farbenindustrije. Tu di Mellonova aluminijaska družba je bila povezana s tem nemškim koncernom General Electric, Westinghouse in Allis Chalmers—tvrdke pripadajoče Morganu, Mellonu in Rockefellerju—so bile stare zaveznice nemških elektrotehničnih trustov AEG, Siemens-Schuckert in Siemens-Halske.

Tri leta po sklenitvi premirja je bil obnovljen kartelski sporazum med nemško tvrdko Baush in ameriško tvrdko Baush and Lomb Company. Sporazum se je nanašal na proizvodnjo vojne optike, vsteviš precizne instrumente, kakor na primer periskope za podmornice, avtomatske usmerjevalce na bombah in daljnomete. S pomočjo ameriškega kapitala je lahko ustanovil Zeiss na Holandskem podružnico za proizvodnjo in

prodajo optičnih instrumentov, ki se je imenovala Nedisco. S tem je lahko Zeiss držal na visoki ravni proizvodnjo vojne optike in bil hkrati točno poučen o proizvodnji enakih instrumentov v Združenih državah Amerike. Ob ameriški pomoči je lahko Kruppov koncern ustanovil izven meja Nemčije omrežje laboratorijev za proučevanje novih vrst težkega orožja.

Letalske tvrdke so ustanovile podobne tovarniške laboratorije na Holandskem, v Švici in Španiji, pri čemer v teh tovarnah niso proučevali samo novih tipov letal in motorjev, marveč tudi najnovejše letalsko orožje. Nemški koncerni so lahko nemoteno ustanavljali enake podružnice v Združenih državah Amerike samih, potem ko so sklenili ustrežajoče kartelske sporazume z ameriškimi monopoli. Tako so ameriške tvrdke pospeševale razmah nemške vojne industrije. Najsi so počenjale to na ljubo dobičku—bistvo stvari ostane neizpremenjeno.

Prepletanost interesov ameriških in nemških monopolov je bila v mnogih primerih tako zamotana, da se ni dalo dognati, kaj se končajo interesi ameriškega kapitala in začenjajo interesi nemškega. Poučen je v tem pogledu primer dejavnosti Schröderjevega bančnega koncerna, o katerem smo že večkrat in podrobno govorili. Ta koncern, ki je imel podružnice v Nemčiji, Angliji in Ameriki, je igral zelo veliko vlogo na londonskem in newyorškem denarnem trgu, kjer je zastopal tudi interese največjih nemških monopolov, tako jeklarskega trusta, kalijanskega kartela in drugih. Londonske Schröderje najdemo vedno v najbolj prohitlerjevskih krogih angleškega in ameriškega imperializma. S Schröderji v Londonu sta bila tesno povezana tako Angleška banka, kakor tudi Anglo-irška petrolejska družba. Z ameriškimi Schröderji je povezan, kakor vemo, John Foster Dulles, najhujši reaktor, Marshallov svetovalec in stanovitven prijatelj nemških monopolov.

Enakega pomena je s tega stališča veliki bančni koncern Dillon Reed and Company, ki je imel malone glavno vlogo pri razmestitvi ameriških kapitalov v Nemčiji. Ni torej nobeno naključje, da je bil imenovan po porazu hitlerjevske Nemčije za gospodarskega svetovalca v Nemčiji, predsednik tega koncerna general Driper. Brez pomena tudi ni okoliščina, da je bil sedanjí minister za narodno obrambo Združenih držav Forrestal ravnatelj tega koncerna.

Z velikimi finančnimi reparacijami v Nemčiji se je ukvarjala tudi banka Kuhn-Loeb, ki je po rodbini Barburgov že davno povezana z najbolj znanimi hamburškimi bankami. V neposrednem odnosu s temi finančnimi zvezami med ameriškimi in nemškimi monopoli je tudi Harrimanov koncern—Brown Brothers, Harriman and Company.

Ameriški monopoli so obudili k življenju nemške monopolistične trste z vsem njihovim programom zunanje ekspanzije in notranje reakcije, posebej ne v hitlerizmu. Ko so prodre v oslabiljeno nemško industrijo, so se ameriške korporacije polastile delnice vodilnih trustov in postale tako soudeležence fašizacije, ki je dežele ter pripravljala nemškega imperializma na vojno.

Naj omenimo za primer vlogo

ameriških avtomobilskih trustov pri ustvaritvi gmothe baze za mobilizacijo nemške vojske. Že v letih hitlerjevske diktature so bile v Nemčiji velike podružnice avtomobilskega koncerna General Motors in Fordovega koncerna. General Motors in lastnik znané nemške avtomobilske tvrdke Adam Opel. Ko je začela hitlerjevska vlada ureničevati načrt forsiranih priprav na vojno, je bila postavljena pred vse nemške avtomobilske tvrdke naloga, da bi začele izdelovati avtomobile, prikladne za množične prevoze čet, za izvidnice in za spremstvo tankovskih kolon. Veliko vlogo pri ureničevanju tega načrta je imela tvrdka Adam Opel, ki je razvila proizvodnjo v popolnem skladu s hitlerjevskimi vojnimi načrti. Na to tvrdko je odpadlo že leta 1935 nad 42% vse prodaje avtomobilov v Nemčiji.

General Motors je koval seveda masne dobičke iz tako sijajnega stanja svoje nemške tvrdke, ki je delovala v tesnem kontaktu s hitlerjevskimi razbojniki. Zato so bili voditelji General Motors vedno zelo naklonjeni hitlerjevskemu režimu. Predsednik upravnega sveta je pisal 6. aprila 1939 nekemu delničarju:

"General Motors je mednarodna organizacija. Ta organizacija deluje malone v vseh deželah sveta. Pred mnogimi leti je vložila družba velik kapital v podjetje delniške družbe Adam Opel. To je zelo ugodno plasiranje kapitala, morda najugodnejše izmed vseh naših investicij. Družba kontrolira blizu 50% vse avtomobilske industrije v Nemčiji."

Že to pismo zadostuje, da se prepričamo, kako velika je bila vloga ameriškega kapitala pri ustvaritvi gmothe baze za opremo hitlerjevske vojske. Razen General Motors je vložila v nemško avtomobilsko industrijo znatna sredstva tudi Fordova družba, ki je bila lastnica velike tovarne v Kölnu ("nemški Ford").

Toda največjo vlogo v oborožitvi Nemčije so imeli seveda skupni nemško-ameriški "interesi" na tistem področju, kjer so bile pozicije največjih monopolov Nemčije in Združenih držav Amerike najmočnejše, namreč na področju kemije. I. G. Farbenindustrie je bila zares glavni stebel fašistične diktature v Nemčiji. Polagoma je razširila svoj vpliv na vse nemško gospodarstvo. Proti koncu vojne je kontrolirala že 380 nemških tvrdk. Njena mednarodna organizacija je obsegala 500 družb v 93 deželah. Ameriški preiskovalni sodnik Wendell Bardge je rekel, da je bila udeležena I. G. Farbenindustrie v 162 kartelskih sporazumih "zadevajočih Združene države Amerike."

Seveda ameriški partnerji nemških monopolov so bili prav dobro poučeni o političnih zvezah med hitlerjevsko diktaturo in nemškimi monopolisti. Vede li so pač, da je bilo geslo tega vodilnega nemškega imperialističnega združenja na pragu vojne "tesna gospodarska enotnost od Bordeauxa do Odese", to se pravi osvojitve vse Evrope.

Ameriškim monopolom se ni zdelo potrebno, da bi razveljavili svoje kartelske sporazume s hitlerjevskimi industriji niti potem, ko so posegle Združene države v vojno. V maju 1942 je ministrstvo za pravosodje Združenih držav ugotovilo, da bo najmanj 162 takih kartelskih sporazumov v veljavi do leta 1948, 1956 in celo do 1958. Glavna Rockefellerjeva petrolejska družba Standard Oil je uradno odklonila razveljavljanje kartelkega sporazuma z I. G. Farbenindustrijo. Isto so storili tudi nekateri drugi ameriški monopoli.

V Ljubljani se je nedavno vršil sodni proces proti Bitencevi skupini konfrarevolucionarjev in vohunov, ki je delovala za oboroženo intervencijo v Jugoslaviji s strani zapadnih imperialističnih sil. Glavni tožilec vlade čita obtožnico. Sprejati so obtožbeni.

Živa bitja na zvezdah

Najnovejša odkritja

Med obiskom pri prof. L. K., znanem belgijskem matematiku, je pogovor nanesel na zvezdoznanost in nekdo od navzočih je vprašal profesorja, če se na zvezdah opažajo kakšni znaki življenja. Profesor je odgovoril, da prihajajo pri vseh domnevanjih v poštev razna filozofska vprašanja, ki so nastala iz študiranja vsemirja. Vendar—je nadaljeval—naše dosedanje znanje nam daje gotovost, da se opažajo—če že ne na vseh—vsaj na mrzlih zvezdah znaki življenja; mrzle zvezde imenujemo one, ki nimajo lastne svetlobe—kakor sonce—pač pa dobivajo svetlobo in toploto od drugih zvezd ali od sonca.

Preden pa preučimo vprašanje življenja na zvezdah, ogledajmo si nekoliko planete našega sončnega sistema. Mali Merkur, ki je najbližji planet soncu, ima živo svetlobo, ki jo odžareva gosta plast vodne pare v njegovi atmosferi. Iz tega se da sklepati, da je njegova površina skoraj brez vode; ne moremo pa izključiti, da v posebnih pogojih temperature in vlažnosti atmosfere pod nebom, ki je vedno pokrito z oblaki, ni nobene oblike življenja.

Venera kaže na podlagi dosedanjih opazovanj in spektroskopičnega raziskovanja njene at-

Pomočnik generalnega državnega tožilca Združenih držav Arnold je rekel v svojem govoru na seji advokatskega društva države Illinois 3. junija 1942:

"Tajni vpliv mednarodnih kartelov je usmerjen na to, da bi takoj pri prvi priložnosti dosegli mir brez zmage, kakor so ta vpliv izkoristili v tej smeri tudi v Monakovem. Majhna skupina ameriških mogotcev, ki sodeluje v teh mednarodnih sporazumih, še vedno meni, da je vojna samo začasni presledek v poslovnih odnosih z močno Nemčijo. Ti ljudje pričakujejo, da se bo začela po končani vojni stara igra. Značilno je, da vsi ti kartelski prvaki govorijo in mislijo na podlagi domneve, da se bo vojna končala "neodločeno" in da bodo torej lahko nadaljevali svoje posle z močno Nemčijo po vojni."

Zdaj ta "linija" ameriških mogotcev v polni meri triumfirajo v ameriški zunanji politiki. Ni čudno, da so se ugledni predstavniki teh krogov na vse kriplje borili proti Rooseveltovi politiki. Med nje spadajo Hoover, John Foster Dulles, Vandenberg in mnogi drugi. Ti ljudje so videli v Nemčiji po prvi svetovni vojni in vidoj zdaj glavni stebel reakcije v Evropi. Dulles in Hoover sta zdaj vodilna netilca nove svetovne vojne in ameriški imperializem skuša za priprave nanjo izkoristiti zapadno Nemčijo kot svojo vojno ekonomsko bazo v Evropi.

Skladnost vseh teh dejstev malone skozi četrto stoletje ne moremo imeti za naključje. Ta dejstva so nekakšen člen ene same verige v politiki ameriških monopolov. Seveda, ta politika je maskirana z besedami o "zaščiti demokracije", o "enotnosti Evrope" itd. Toda dejstva povedo več, kakor besede. Dejstva pa razkrinkujejo zločinsko politiko ameriških monopolov, ki bi radi znova preodliči nemški imperializem in spremeni zapadno Nemčijo v poslušno orožje svojih ekspanzionističnih načrtov.

možne zelo slične sestav. Zemlja. Razen tega ublažuje debelo plast vodne pare v višjih plasteh toploto sončnih žarkov in

ploto, druge pa so planeti, ki pripadajo drugim sistemom, prav gotovo obstaja življenje, čeprav ne morejo instrumenti, s katerimi sedaj razpolagamo, tega zabeležiti. Sicer pa potujejo po vsemirju na svetlobnih žarkih mala telesa, imenovana "virus", ki so sama na sebi nekak življenjski pojav in ki s prvimi viri solidnejših in višjih oblik življenja. Po vsem neizmer nem prostoru plavajo ta neizmerno majhna telesa, ki nosijo življenje med eno zvezdo in drugo med enim sistemom in drugim.

Kot zaključek—je dejal profesor—lahko trdimo na podlagi dosedanje znanosti, da je tudi na najbolj oddaljenih svetovih življenje in to proti vsem domnam raznih ver, ki so napravile iz človeka središče vsemirja in ne bitja, ki lahko prosto dviga svoje čelo in raziskuje velike skrivnosti vsemirja. S. Penzi.

Glasovi iz naselbin

(Nadaljevanje z 2. strani)

zmagovalka, dočim je Italija izgubila vojno, dasiravno krajuje v Rimu sveti oče. Torej Bog ljubi Jugoslovane bolj kot Italijane.

Tragedija je, da danes duhovniki slovenske krvi netijo sovraštvo in preprič med našimi rojaki, mesto da bi učili ljudi prave ljubezni, prijateljstva in vzajemnega spoštovanja. In ne samo to! Sedaj pa bi radi uničili še slovenski napredni tlak! Toda če je še kaj pravice na svetu, bodo prej ali slej dajali odgovor za to grdo početje! Namesto da bi tisti denar poslali revnim otrokom v Jugoslavijo, ga bomo pa morali izdati za odvetnike. Če bi imeli tožitelji kaj srca, bi takoj prenehali s tožbo, ki ne dela časti našemu narodu v Ameriki.

Agnes Pasarič.

VRTNA SEMENA

ZA SREDNJE-ZOOĐNI IN POZNEJŠI PRIDELEK

Pk.		
10	FIZOL, niski grmičast zelen	10
10	FIZOL, niski grmičast rumen	10
10	FIZOL, visok preklar zelen	10
10	FIZOL, visok preklar rumen	10
10	ESA, okrogla rudačica namiana	10
10	JORENJE, srednjedolga gladka	10
10	TUMARE, velike za solato	10
10	CUMARE, male za konzerve	10
10	ENDIVIJA, krevljana bela	10
10	ENDIVIJA, široka krahka	10
10	SOLATA, zgodna listnata	10
10	SOLATA, velika "hrastovka"	10
10	SOLATA, glavna "ledenka"	10
10	SOLATA, polna "manjona"	10
10	SOLATA, velika "polna čudna"	10
10	PETRIŠILJ, veliki s korenino	10
10	TRAM, visok ušljen v stročju	10
10	VEDKICA, drugo-godna	10
10	sočnata	10
10	REDKICA, bela dolga	10
10	REDKICA, mešanica več vrst	10
10	REDKEV, velika črna okroglasta	10
10	REDKEV, slimska črna dolga	10
10	REPA, bela posna za klanje	10
10	TOZMARIN, dišeti	10
10	MAJERON, sladki dišeti	10
10	Polnino od semena plačano 100.	
10	Ker izrobite in ogled in področje	
10	semena katere koli.	
10	PRISTNE SUNE GODE. Jako lapa	
10	iz Trsta. Cena je 14 funta \$1.10.	
10	1/2 f. \$2.00, funt \$3.50.	
10	AJDOVA MOKA. Dobili smo se	
10	pet nekaj snežnobele moka, ki je na	
10	razpolago po 10 funt dohler traja	
10	sedanja salaga. Vreda 100 f. \$17.00.	
10	ŠPANSKI ŽEFRAH, pristen najbolje	
10	je kvaliteta. Cena 100 funt \$10.	
10	STROČNA VANILJA, prava dišica	
10	4 stroki \$0.50.	
10	PAPRIKA, tina sladka. \$1. \$0.50.	
10	Cena za gulab \$0.50.	
10	"PLANINSKE ROŽE," slaven odra	
10	vitalni čaj za utrjevanje in čiščenje	
10	krvi in ledodca. Cena 100 funt \$1.00.	
10	1 f. \$7.25.	
10	KAMELICE, TAVZENTROSE, ENC-	
10	JAN, BRINJE, PLJUCHNIK in druge	
10	Knapova zelista po 50c in v velikih	
10	\$1.50 školjlah.	
10	Polnino od blaga (taven semena)	
10	plača naročnik.	

Steve Mohorko Co.

794 So. 2nd Street, Milwaukee 4, Wis.

Ali ste naročili na dnevni

"Prosveto"? Podpišite svoj list!

DON'T HEAT YOUR HOUSE TO HEAT YOUR WATER!

...get an Electric Water Heater!

AKO NAKLADATE spomladu zato, da držite gorko vodo, potem delate napako. Zakaj bi ne vzeli življenje na laško ... držali hladno ... in imeli vseno dovolj gorke vode za vaše potrebe? Ne dopustite, da bo vaša peč trpela zaradi zalage gorke vode ... nabavite si avtomatično električno vodogrešno peč!

Udobnost in pripravnost za dovolj gorke vode je avtomatično vaša, ako posedujete avtomatično električno pravilno merno vodogrešno peč. Umivanje posode, čiščenje in kopanje je lažje in prijetnejše, ko ste gotovi za dovolj gorke vode ves dan, vsak dan. Vam ni treba čakati, črna čaka na vas!

Nebeni zvez dimničnih cevi ni potreba in lepa bela vodogrešna peč v vaši kuhinji ali toara ni sebi enako, lahko kot v priljubljeni.

Zunajnost vodogrešne električne avtomatične peči ostane čista in hladna, ker je debelo izolirana in drži gorkoto kot termos steklenica.

Oglejte novo, avtomatično električno vodogrešno pri vašem trgovcu, ali v bližnji Edison prodajalni.

IT COSTS SO LITTLE!

This automatic water heating service for your family really gets economical long range treatment. The average cost is \$10.00 to \$15.00 a day to get a tank the average 100-gal family to heat water constantly.

FREE INSTALLATION In any 1, 2 or 3 family or nearly residential building using Edison Service. This free installation privilege may be modified or discontinued at any time.

COMMONWEALTH EDISON COMPANY

Prešlavljanje obletnice Osvobodilne fronte v ljubljanskem Stadionu 27. aprila.

PRED SONČNIM VZHODOM

NOVELE
ANTON INGOLIČ

(Nadaljevanje)
5

Metodovega pisma nisem mogel izročiti naslovljenki. Dobro leto pozneje sem v osvobojenem Beogradu izvedel, da je učiteljica Alenka Vrtovec padla konec septembra 1943 v osvobodilnih borbah za svoje rodno mesto, za slovensko Gorico.

MILOJKA

1

Milojka je hitela skozi vas. Noge so se ji globoko udarale v sneg. Pred njo je šlo sicer nekaj moških, delali pa so tako dolge korake, da ni mogla stopati po njihovih stopinjah. Opanke so ji bile polne snega, ki se je začel kmalu topiti na črnih volnenih nogavicah. Toplo je bila oblečena, tudi rokavice je imela, toda zaradi hladnih nog jo je začelo mraziti. Da bi se ogrela in obvarovala še večje vlage, je skušala z daljšimi koraki in s skoki doseči globoke moške stopinje.

Hise z obeh strani ceste so molčale pod debelim snegom, drevesa so nevarno upogibala svoje preobložene veje. Sneg je bil vlažen in se je držal vej in vejic, da ga rahli veter, ki je pihal nekje s hribov, ni mogel otresti. Nebo je bilo sivo, težko, obetalo je nov sneg. Toda ne onega pravega, lahkega, ki prinaša suho, spokojno zimo, marveč težkega in mokrega, ki pada v velikih kosmih in se začne topiti, kakor hitro doseže zemljo. Tudi zrak je bil vlažen, nezdrav. Vsakokrat, ko je Milojka stopila poleg izhodišne gazi, je pod snegom začutila mehko blato.

Ljudi skoraj ni bilo videti. Tu in tam se je kdo z vežnih vrat ozrl na mlado ženo, toda niti pozdrava ni imel zanj, umaknil se je v vežo ali dvignil pogled s ceste v neprijazno nebo.

Globoje v vasi je bila gaz boljša izhodišna, tudi se je iz te ali one hise zaslišal človeški glas, ki pa je takoj toplo brez odmeva zamrl. Milojka je z umerjenimi koraki nadaljevala pot, vendar je vsa zadihana prišla na občino.

"Dober dan, predsednik!" je pozdravila, ko je stopila v ozko in mračno, a toplo sobico, kjer je za dolgo trizo sedelo nekaj starejših moških s košatimi kučmami na glavah.

"Dober dan," je odzval brkat možak ob peči z belo kučmo; takoj potem pa nadaljeval pogovor z možmi okoli sebe. Govorili so vlaški, zato mlada žena ni ničesar razumela in se je čutila še bolj tujo. Revna in zapuščena je obstala pred mizo. Niti ozreti se ni upala. Bilo ji je, kakor da še vedno gazi po snegu in ji sili neprijetna, hladna voda skozi izhodišne opanke. Dolgo je stala ob možih brez besede, nazadnje je le dvignila oči. V kotu pri oknu se je visok fant sklanjal nad veliko knjigo in nekaj pisal.

"Dober dan, pisar!" je pozdravila in stopila bliže.

"Dober dan," je odvrnil pisar, se za hip ozrl po mladi ženi ter se spet sklonil nad knjigo. Čez čas pa se je zvraval in spregovoril kakor z obžalovanjem: "Niso še ničesar prinesli. Tri dni je že slabo vreme. Naj se napravijo poti, pa bodo prišli. Počakaj še malo!"

"Kako naj čakam?" se je utrgalo iz Milojke.

"Nimamo od česa živeti, ne jaz ne otroci. Kar sem imela, sem prodala. Zastoj mi nihče ne da ničesar. Tudi drv nimam."

"V nedeljo smo že drugič razglasili," se je opravičeval pisar. "Ljudje že dajejo tri leta, zato so postali trdi; toda prinesli bodo, samo potrpi."

"Kako naj potrpi? Z otroki lačna prezebam. Še jaz ne morem več, pa bi vzdržali otroci?" Kri ji je zaplala v lepo lice. Odločno se je obrnila k skupini moških okoli peči. "Pridite in pogledajte, kam ste nas porinili!"

Možje so se ozrli brez posebnega zanimanja po ženski; oni z veliko belo kučmo je počasi spregovoril: "A, ti si begunka, ki smo jo dali Mitiču? Dobro, dobro, počakati boš morala malo. Ljudje so si dali danja. Jemlje nemška in jemlje naša vojska, prihajajo s hribov, in danj se za begunce in za sto drugih. Že tretje leto vzdržujemo pet begunskih družin, a namesto da bi se jih znebili, smo jih dobili še več. Ljudem je dovolj," je končal s hrapavim glasom. Rjave in črne kučme so prikimalave.

"Toda, predsednik, moje otroke zebe in lačni so!" je začela žena s takšnim glasom, da so se priletli kmetje le ozrli nanjo. Šele tedaj so opazili, da je prosilka izredno lepa mlada ženska, temnih, globokih oči in visoke, vitke postave. Možje so se zganili; ta se je presedel, oni si je popravil kučmo, najstarejši pa je segel v žep po papirčke in tobak ter si začel zvijati cigareto.

"Pa se oglej po kakem delu!" je spregovoril župan, ki je edini ohranil svoj mir in se mu trde poteze obraza niso niti za spoznanje omehčale.

"Za delom!" je Milojka vzkliknila v svojem hercegovskem narečju, ki se je slišalo kot pesem. "Zdaj na zimo ni najti dela. In če bi ga našla, kdo naj varuje otroke? Sicer sem pa iskala."

Okoli lepih, zrelih ženinih ust se je pokazal grenak nasmeh. Pri nekem kmetu je delala samo dva dni, tretji dan jo je kmetica odslovila. Toda ne samo otrok, saj jih je pustila doma, marveč zaradi nje same. "Tu imaš hlebec kruha in pojdi, moj Stane je nor na ženske, ti si pa lepa, lahko bi prinesla nesrečo v hišo," si je povedala naravnost.

Še enkrat je poskusila. Izpodbetoletu ji je na podoben način. Potem ni več iskala. Za poslednje srečnike, ki jih je imela v hiši v krilu, je kupila žveža. Toda zdaj nima več srečnikov, zdaj ji mora občina pomagati. Sicer so ji pa v mestu dejali, ko so jo poslali na vas: "Jabučica je bogata, ne daje sicer rada, a pritisnili bomo nanjo."

Mlad kmečki fant, ki je prišel ponjo s parom konj in je njene otročičke kakor drobne buče zmetel na voz, se je ves čas šalil, ji ponujal cigarete ter pripovedoval, da imajo v vasi skoraj vsako nedeljo ples. Pripeljal jih je pred občinsko hišo, postavil deklici na blatno cesto, medtem se je tudi Milojka z najmlajšim v naročju spravila z voza, fant jo je povabil na ples in pognal. Ostala je sama z otroki pred nizko hišo, ki naj bi bila občinska hiša.

(Dalje prihodnjič.)

Ljubljanski proces proti zločinskim gestapovcem, vohunom in saboterjem

Ljubljana, 20. aprila.—Davi ob desetih se je pričela pred vojaškim sodiščem v Ljubljani javna razprava proti obtoženemu Diehlu, Stanetu Oswaldu in soobtoženim.

Sodni zbor vojaškega sodišča sestavljajo polkovnik Jože Segeč, kot predsednik, sodnika porotnika major Čurkuz kot člana sodnega zbora, sodnik porotnik major dr. Stefan Šober kot dopolnilni član sodnega zbora in poročnik Staneta Palčič kot zapisnikar. Po pooblastilu vojaškega tožila jugoslovanske armade zastopa obtožbo javni tožilec LRS Vlado Krivec in kot njegov pomočnik vojaški tožilec major dr. Vikt. Damjan.

Obtožence branijo branilci, postavljeni po uradni dolžnosti: Josip Čobal obtoženega Branka Diehla in Petra Čoriča, dr. Fini Grossmann obtoženo Staneta Oswald, Hildegardo Hahn in dr. Jožeta Benegalija, dr. Zdena Brejce obtožena Karla Barleta in Borisa Kranjca, Jože Ilc obtožena Janka Pufflerja in Rama Derviševića, dr. Vladimir Grossmann obtožena Martina Presterla in Pavla Gasserja, dr. Vladimir Šuklje obtožena Milana Stepišnika in Oskarja Juraniča, Fr. Koder obtožena Vladimirja Ljčena in Mirka Koširja. Tolmač za nemški jezik je dr. Mirko Brolih.

Po ugotovitvi osebnih podatkov je javni tožilec LRS Vlado Krivec predložil obtožnico.

Obtožnica

Branko Diehl, roj. 17. julija 1905 v Celju, diplomiran filozof, nazadnje zaposlen kot glavni inšpektor za gospodarstvo Kontrolne komisije vlade LR Slovenije.

Stane Oswald, roj. 11. avgusta 1906 v Ljubljani, kulturno geodetski inženir, nazadnje zaposlen kot pomočnik ministra za industrijo pri zvezni vladi;

Karel Barle, roj. 3. maja 1910 v Šmartnem pri Slovenjgrodu, inženir kemije, nazadnje zaposlen kot sekretar gospodarske komisije pri CK KPS;

Janko Puffler, roj. 8. julija 1905 v Hrastniku, steklar, nazadnje zaposlen kot direktor tovarne stekla v Hrastniku;

Martin Presterl, roj. 8. marca 1916 v Gradcu v Avstriji, avstrijske narodnosti, avstrijski državljani, učitelj, nazadnje častnik in lastnik založbe v Gradcu; Boris Kranjc, roj. 25. decembra 1913 v Kantridi pri Raki, inženir kemije, nazadnje zaposlen kot docent na univerzi v Ljubljani;

Milan Stepišnik, roj. 11. novembra 1910 v Ljubljani, inženir kemije, nazadnje zaposlen kot direktor tovarne "Industrije kovinskih polizdelkov" v Slovenski Bistrici;

Vladimir Ličen, roj. 19. septembra 1912 v Trstu, profesor kemije, nazadnje zaposlen kot

direktor kemične tovarne v Medvohah;

Paul Gasser, roj. 26. septembra 1903 v Innsbrucku, avstrijske narodnosti, italijanski državljani, električar, nazadnje zaposlen v Innsbrucku;

Hildegarda Hahn, roj. 13. februarja 1923 na Dunaju, avstrijske narodnosti, avstrijska državljanka, privatnica;

Mirko Košir, rojen 15. marca 1905 v Ljubljani, univ. profesor, nazadnje zaposlen kot honorarni predavatelj za osnove družbenih ved na Akademiji upodablajočih umetnosti;

Oskar Juranič, roj. 11. oktobra 1909 na Reki, dipl. pravnik, nazadnje zaposlen kot generalni sekretar na ministrstvu za zunanje zadeve FLRJ v Beogradu;

Peter Čorič, roj. 26. julija 1911, v Bijeljini, trgovski pomočnik, nazadnje zaposlen v Petrinjah kot tajnik okrajne zadruge;

Ram Dervišević, roj. 9. maja 1923 v Šabcu, grafičar, nazadnje zaposlen kot strojnik v tiskarni "Borbe";

Jože Benegalij, roj. 5. avgusta 1921 v Zagorju, steklarski pomočnik, nazadnje zaposlen v tovarni stekla v Hrastniku,

SO OBTOŽENI,

da so kot gestapovski agenti iz dobe okupacije po osvoboditvi Jugoslavije vstopili v tujo obveščevalno službo in po njenih navodilih kot agenti, ki so pripadali enotni protidržavni organizaciji, nekateri od njih izrabljajo svoje odgovorne položaje v državni upravi, v ustanovah in tovarnah, načrtno izvrševati razna škodljiva dejanja, diverzije, sabotaže in špijonažo, vse z namenom, da prizadejajo čim več

Obtoženi poslušajo čitanje obtožnice

jo škodo gospodarski moči in obrambni sposobnosti FLRJ, da spravijo v nevarnost neodvisnost in nedotakljivost ozemlja FLRJ, da se z nasiljem erušijo obstoječa državna ureditev in da se ustvari protiljudska vladavina politične in gospodarske odvisnosti od inozemstva.

Obtoženci so že pred ali med okupacijo pristali na sodelovanje z zločinsko teroristično organizacijo—gestapom, ki jih je poslala kot svoje agente v razna taborišča, kjer so med interniranimi žrtvami nacizma opravljali ovađuško in obveščevalsko službo, delovali kot funkcionarji gestapovske taboriščne uprave in provokatorske tako imenovane protifašistične organizacije in na raznih poizkusnih postajah in bolnicah delali uničevalne poizkuse na živih internirancih ter s tem zakrivilo nešteto najtežjih in najbolj zverinskih vojnih zločinov.

Branko Diehl

je po vrnitvi iz Dachau junija leta 1945 z Juraničem in Kopčarjem sestavil lažno poročilo o svojem delu v taborišču, da bi prevaril ljudsko oblast in omogočil sebi in svojim gestapovskim pajdašem še naprej zločinsko delovanje, se vrnil na odgovorna mesta in delal v korist tuje obveščevalne službe. Leta 1946 marca se je povezal z agentom tuje obveščevalne službe Martinom Presterlom in mu dal špijonska poročila. Po Presterlovih navodilih je organiziral špijonsko mrežo iz bivših gestapovskih agentov Barleta, Kranjca, Pufflerja in drugih. Z agentom tuje obveščevalne službe Martinom Presterlom je vzdrževal kurirsko zvezo preko "Martina iz Parteiverlaga", kateremu je septembra 1946 v kavarni Emoni dal tudi podatke iz raznih panog našega gospodarstva. Kot agent tuje obveščevalne službe je s pomočjo svoje agent-ske mreže pripravil in izvrševal načrtne sabotaže v gospodarskih podjetjih FLRJ.

V avgustu 1941 se je v Begunjah sam ponudil gestapu in podpisal obveznost o sodelovanju. Kot agent gestapa je v taborišču Dachau organiziral provokatorsko tako imenovano antifašistično organizacijo, ki je služila gestapu. V Dachau je zakrivil najtežje zločine, aktivno sodeloval pri mučenju internirancev v poskusni malarijski postaji, ki je bila ena izmed zločinskih ustanov SS in gestapa za určevanje internirancev. Kot agent-provokator tako imenovane antifašistične organizacije je ovadil gestapu Sime Čučkoviča, doslednega protifašističnega borce, ki se je uprl zločinskemu delovanju provokatorskega vodstva, ki je delalo po direktivah gestapa. Sime Čučkovič je bil zato poslan v uničevalno taborišče, kjer je umrl mučeniške smrti.

Stane Oswald

je bil agent tuje obveščevalne službe in izrabljajoč svoj vplivni položaj v državni upravi, postavil na važna mesta svoje gestapovske pajdaše. Tako je postavil gestapovskega agenta Pufflerja za delegata steklarne v Hrastniku. Na položaju pomočnika ministra za trgovino odnočno za industrijo LRS, kasneje pa na položaju pomočnika ministra za industrijo zvezne vlade je kot agent tuje obveščevalne službe predajal sovražnemu agentu Diehlu podatke o gospodarskem stanju v FLRJ.

Kot agent gestapa je bil leta 1941 poslan v taborišče Dachau na prevzgojo (Umschulung). Z agentom Diehлом je organiziral provokatorsko antifašistično organizacijo, ki jo je vodil gestapo, in sodeloval z zločinskim Arbeitseinsatzom, ki je odločal o življenju in smrti internirancev. Prav tako je kriv za smrt antifašističnega borce Sime Čučkoviča.

Karel Barle

se je marca 1946 povezal z agentom tuje obveščevalne službe Martinom Presterlom in mu dal ustna in pismena poročila. Po navodilih Presterla je organiziral agentsko mrežo in se povezal s soobtoženim Diehлом in Pufflerjem. Kot odgovorni funkcionar ministrstva LRS, pozneje kot sekretar ekonomske komisije je po navodilih iz inozemstva organiziral sabotaže in diverzije. Novembra 1941 je v Brestu v Franciji izdal gestapovcem borce iz Španije in podpisal obveznost, da bo delal za gestapovsko obveščevalno službo in za veliki nemški rajh. Leta 1941 je na zaslšanju v Gradcu gestapu prostovoljno izdal antifašista Franca Moravca in Petra Pavla. Kot gestapovski konfident je deloval po raznih gestapovskih poročih, in tudi v taborišču v Dachau, kjer je sodeloval pri vojnih zločinah na poizkusni postaji z dr. Rascherjem in Ploetnerjem pri najbolj okrutnih poizkih sili na internirancih, ki so zaradi poizkusov množično umirali. Prav tako je kriv za smrt Sime Čučkoviča.

Janko Puffler

je maja 1946 kot gestapovski agent obnovil zvezo z agentom tuje obveščevalne službe in bivšim funkcionarjem gestapa v Leipzigu Gösslitzjem, s katerim je že leta 1941 sodeloval. Takrat se je povezal preko Barleta z agentsko mrežo Branka Diehla. Kot direktor tovarne stekla v Hrastniku je nastavljal v tovarni škodljive elemente ter organiziral preko delavca Jožeta Benegalija v steklarni diverzijo, zaradi česar je nastala velika materialna škoda in zastoj v proizvodnji. Kot agent gestapa je že pred drugo svetovno vojno vohunil po raznih državah, n. pr. v ČSR, ZSSR, v Španiji, Franciji in Nemčiji. Leta 1942 je v taborišču Dachau sprejel službo v poskusni postaji in aktivno sodeloval pri zločinskem uničevanju internirancev. Obenem je bil v gestapovski obveščevalni mreži z zloglasnimi agenti gestapa Neffom in Küchenjem.

Martin Presterl

se je julija 1945 na Dunaju kot bivši gestapovski agent povezal s špijonskim centrom neke tuje države, da bi organiziral špijonažo med jugoslovanskimi predstavniki v Jugoslaviji. Leta 1947 je po nalogu vodstva tuje obveščevalnega centra v Jugoslaviji nanovo povezal stare gestapovske agente iz dachauskega

LET'S FLATTER MOTHER THIS TIME

One could hardly avoid knowing that Sunday, May 9 will be Mothers' day, and that for something personal and flattering Mother wants flowers that day. The florists tell us that for the first time since the short-plagued war times, there are enough flowers to provide a bouquet or corsage for every mother in the land. Local flower shops are particularly well stocked, and the prices are lower than at Mothers' day last year. That's especially good news for our readers in these times of rising prices.

Flowers never fail to please Momma, whether they're Pop's favorite red roses, daughter's gift of those lovely miniature roses or a young son's excited offering of a carnation corsage. And she will be certainly starry-eyed if you give her orchids or gardenias. The lavender orchids are reasonable priced this year, and if you're in the chips you might settle for one of the luscious hybrid orchids that run to a little more money. Camellias also come naturally to mind when the gift is a corsage, but this year it seems the camellia season will close before Mother's holiday arrives.

If a party is being planned for Mother, no doubt she will welcome a practical note in her flowers—an artistic arrangement or centerpiece which can be placed on the party table or at a favorite place in the living room. The seasonable varieties for this gift are snapdragons, double-flowering stocks, sweet peas and gorgeous tulips.

—(Ad.)

taborišča. Meseca marca 1946 je odpotoval iz Avstrije v Beograd na kongres španskih borcev, kjer se je sestal z Diehлом, Barletom, Čoričem, Derviševićem, Pufflerjem in drugimi in jih ponovno pridobil za špijonsko službo. Oktobra leta 1946 se je sestal z glavnim agentom dunajskega špijonskega centra v Beogradu, nato pa v Ljubljani z Barletom in Diehлом, in naročil Diehlu, naj ne zbira samo špijonski material, ampak naj preide k načrtni sabotaži in rušenju tovarn z eksplozijami in požigi. Oktobra leta 1947 je skupno s špijonom Hildom Hahn zopet odpotoval v Jugoslavijo, da da svojim agentom nova navodila in da se poveže v Ljubljani z agentom Hermanom Wiljemom, da usmeri njegovo rušilno agentsko delo na Jesenice.

Od leta 1940 do 1945 je deloval kot eden glavnih agentov gestapa v taborišču Dachau in Augsburgu. V Dachau je bil eden glavnih funkcionarjev zločinskega Arbeitseinsatz. V taborišču je organiziral ovađuško in obveščevalno službo. Od 1941 do 1945 je sodeloval kot vodilni

član v agitatorski in provokatorski vohunski službi.

Boris Kranjc

se je junija 1945 preko Diehla ponovno povezal s sovražno obveščevalno službo. Februarja 1942 je v Begunjah v nemških zaporih prostovoljno pristal na sodelovanje z gestapom in podpisal obveznost, da bo izvrševal vse zadane naloge. Prostovoljno je priznal svoje sodelovanje z OF, izdal Pukača in Robiča, ki je bil kasneje ustreljen kot talec. Po prihodu v taborišče marca leta 1942 se je kot agent gestapa povezal z Martinom Presterlom, kateremu je dajal poročila o so-internirancih. Sodeloval je v provokatorski antifašistični organizaciji. Od januarja 1943 do novembra 1944 je aktivno deloval na poizkusni postaji v Dachau, kjer je s krvnikom dr. Rascherjem in dr. Ploetnerjem sodeloval pri najgrozovitejših zločinih. Hkrati je posredoval, da so bili pritegnjeni v zloglasne poskusne postaje še ostali gestapovski agenti, kakor Milan Stepišnik, Karel Barle, Vladimir Ličen in drugi.

(Dalje prihodnjič.)

FLOWER PRICES ARE LOWER!

ORDER THOSE IMPORTANT Mothers' Day

FLOWERS NOW!

Za mamo so "posebne" ... letos ji lahko rečete "posebno" zbrane cvetlice. Cene so znižane. Velika izbira pomladanske vrste ★ Oglasite se pri cvetličarju takoj. On vam z veseljem pomaga pri vaši izbiri.

Say it with Flowers

VAS CVETLIČAR TELEGRAFIČNO NAROČI KJERKOLI

"PROSVETA"

2857 S. LAWDALE AVE.

Chicago 23, Ill.

19

Vaša naročilnica na "Prosveto" je potekla z dnem

V slučaju, da je od strani upravnitva kakšna pomoč, nas takoj obvestite, da se leta popravi! Z bratskim pozdravom ZA URAVO "PROSVETE"

CENE LISTU SO:

Za Zdrul. drisve in Kanado \$2.50	Za Chicago in okolice je \$2.50
1 tednik in 5.00	1 tednik in 5.00
2 tednika in 5.00	2 tednika in 7.10
3 tednike in 4.40	3 tednike in 5.90
4 tednike in 3.30	4 tednike in 4.70
5 tednikov in 2.90	5 tednikov in 3.50

Za Evropo je \$11.00

Izpolnite spodnji kupon, priložite potrebno vsoto denarja ali Money Order v platu in si naročite Prosveto, list, ki je vaša lastnina.

Prištetje se sme le ene liste in družine, ki to dovolijo in ki kiva ali stanujejo na enem istem naslovu.

V nobenem slučaju ne več kot 5 tednikov

Pojasnili:—Vselej kakor hitro kateri teh članov, ki so prištet, preneha biti član SNPJ, ali če se preseli proč od družine in bo zahteval sam svoj list tednik, bode moral tisti član iz dotične družine, ki je tako skupno naročena na dnevnik Prosveto, to tako naznaniti upravništvu lista, in obenem doplačati dotično vsoto listu Prosveta. Ako tega ne store, tedaj mora upravništvo znižati datum za to vsoto naročniku ali pa ustaviti dnevnik.

PROSVETA, SNPJ, 2857 S. Lawdale Ave., Chicago 23, Illinois

Priloženo polijam naročilnico za list Prosveto vsoto \$

1) Ime _____ Čl. družstva št. _____

Naslov _____

Ustavite tednik in ga pripilite k moji naročilnici od sledočih članov moje družine:

2) _____ Čl. družstva št. _____

3) _____ Čl. družstva št. _____

4) _____ Čl. družstva št. _____

5) _____ Čl. družstva št. _____

Mesto _____ Driava _____

Nov naročnik _____ Star naročnik _____

Kadar se preselite, vselej naznanite svoj stari in novi naslov!